

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-08-334S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Антикризовий менеджмент		Anycrism management	
Шифр за ОП	ВБ	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший) магістерський (другий)		Level of Education: bachelor's (first) master's (second)	
Галузь знань Усі галузі знань	-	Field of Knowledge All fields of knowledges	
Спеціальність Усі спеціальності	-	Field of Study All specialties	
Освітня програма: Усі освітні програми		Degree Programme: All educational programs	

РІВНЕ – 2023

Силабус освітньої компоненти вільного вибору «Антикризовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП. Рівне : НУВГП, 2023. 11 стор.

ОП на сайті університету: <https://cutt.ly/wWRcHsr>

Розробник силабусу: Швець Ф.Д., к.т.н., доцент, доцент кафедри менеджменту

Силабус схвалений на засіданні кафедри менеджменту
Протокол № 20 від "05" липня 2023 року

Завідувач кафедри: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 01 від "31" серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол № 10 від "25" жовтня 2023 року

Вчений секретар НМР: Костюкова Т.А.

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»	
<i>Навчальна дисципліна «Антикризовий менеджмент» є складовою вибіркового циклу підготовки усіх освітніх програм та спеціальностей</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр, магістр</i>
Освітня програма	<i>Усі освітні програми</i>
Спеціальність	<i>Усі спеціальності</i>
Рік навчання, семестр	<i>Бакалавр 2...4 рік навчання, 3...8 семестр. Магістр 1...2 рік навчання, 1...3 семестр.</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 годин</i>
Самостійна робота:	<i>60 годин</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>державна</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	<i>Швець Федір Дмитрович, к.т.н.,</i>

	<p>доцент, доцент кафедри менеджменту</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>http://surl.li/ikjf</p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/0000-0001-9163-142X</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>Ел. адреса: f.d.shvets@nuwm.edu.ua тел. 0974983664</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метою викладання освітньої компоненти «Антикризовий менеджмент» є формування у здобувачів системи теоретичних знань і практичних навичок з управління діяльністю в кризових ситуаціях, здійснення в господарських формуваннях основних функцій менеджменту для попередження та усунення наслідків кризових явищ – планування, організації, управління персоналом, комунікацій, мотивації, керівництва, контролю.

Основними завданнями освітньої компоненти є: розуміння сутності та специфіки кризових ситуацій на підприємствах; вивчення основних симптомів кризових ситуацій; отримання навичок управління в кризових ситуаціях; дослідження специфіки виникнення тієї чи іншої локальної кризи на підприємстві; розв'язування складних завдань стратегічного значення в ринкових умовах; вміння оцінювати і робити відповідні висновки для виходу з кризової ситуації.

Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3465>

Передумови вивчення* (місце освітньої компоненти в структурно-логічній схемі)

Освітня компонента «Антикризовий менеджмент» має логічну та завершену структуру і може вивчатися в будь-якому семестрі зазначеному в даному силабусі

Компетентності

Загальні:

*Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Здатність прогнозувати характер кризових явищ в економіці.
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*

Спеціальні (фахові):

*Здатність діагностувати кризові ситуації на підприємствах.
Здатність прийняття управлінських рішень в організаціях при кризових ситуаціях.*

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

*Здійснювати вибір оптимальної стратегії розвитку підприємства в кризовій ситуації.
Прогнозувати розвиток кризових ситуацій на основі експрес-аналізу.
Визначати основні напрями подолання кризових явищ на підприємстві.*

Структура та зміст освітньої компоненти

	Тема	ПРН	Форми організації навчання	Кількість годин	
				Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1					
1	Тема 1. <i>Закономірності криз у розвитку та функціонуванні соціально-економічних систем. 1.1. Сутність криз у соціально-економічному розвитку. 1.2. Характеристика криз та розподіл їх за типами кризових явищ. 1.3. Економічний механізм виникнення кризового стану виробничих систем. 1.4. Кризовий стан підприємства як об'єкт управління.</i>	-	Л	2	
			ПР	-	
			СР	8	
2	Тема 2. <i>Діагностика кризового стану підприємства. 2.1. Концепція побудови системи діагностики рівня кризового стану підприємства. 2.2. Оцінка фінансових загроз виникнення кризи. 2.3. Методичні підходи до аналізу кризи результату.</i>	-	Л	2	
			ПР	2	
			СР	8	

	2.4. Дослідження чинників стратегічної кризи.				
3	<p>Тема 3. Управління ризикозахисністю підприємства.</p> <p>3.1. Поняття ризику, його особливості в сучасних умовах.</p> <p>3.2. Класифікація ризику.</p> <p>3.3. Основні підходи до процесу управління ризиком при кризі на підприємстві.</p> <p>3.4. Економічні ризики та економічна безпека підприємства.</p> <p>3.5. Оцінка схильності системи до ризику.</p> <p>3.6. Методологія та система показників оцінки ризику в стратегічному управлінні підприємствами.</p> <p>3.7. Шляхи підвищення ефективності управління ризиком на підприємстві.</p>	-	Л	2	
			ПР	2	
			СР	8	
4	<p>Тема 4. Проведення організаційних змін як засіб подолання криз.</p> <p>4.1. Природа та цілі організаційних змін.</p> <p>4.2. Передумови та чинники успішного проведення організаційних змін.</p> <p>4.3. Індивідуальний та груповий опір змінам.</p> <p>4.4. Управління змінами як засіб подолання кризи в організації.</p>	-	Л	2	
			ПР	2	
			СР	8	
5	Разом модуль 1.		Л	8	
			ПР	6	
			СР	32	
Змістовий модуль 2					
6	<p>Тема 5. Зміст та функції антикризового управління.</p> <p>5.1. Теоретичні основи антикризового управління.</p> <p>5.2. Функції антикризового</p>	-	Л	2	
			ПР	2	

			СР	8	
	управління.				
7	Тема 6. Методи антикризового управління. 6.1. Сутність і класифікація методів антикризового управління. 6.2. Створення системи антикризового управління на підприємствах.		Л		
			ПР	2	
			СР	8	
8	Тема 7. Роль стратегічного управління в антикризовому менеджменті. 7.1. Фактори та принципи ефективності антикризового управління. 7.2. Стратегії антикризового управління. 7.3. Розробка та механізми реалізації антикризової стратегії.	-	Л	2	
			ПР	2	
			СР	6	
9	Тема 8. Кризи в системі державного управління. 8.1. Механізм здійснення державної влади і кризи системи управління. 8.2. Зумовленість та сутність криз у системі державного управління. 8.3. Системна криза державного управління. 8.4. Профілактика та можливості подолання кризових явищ у сфері державного управління. 8.5. Механізм здійснення державної влади і кризи системи управління. 8.6. Особливості антикризового менеджменту в країнах з розвинутою ринковою економікою.	-	Л	2	
			ПР	2	
			СР	6	
10	Разом модуль 2.		Л	8	
			ПР	8	
			СР	28	
11	ВСЬОГО		Л	16	
			ПР	14	

Форми та методи навчання

Під час вивчення освітньої компоненти застосовуються методи дискусійного обговорення ситуацій з наступним їх аналізом, групова робота, тренінгові ігри «навчаючись-учись», аналітичні та статистичні дослідження.

Передбачено впровадження інформаційно-комп'ютерних і мультимедійних технологій навчання.

Для вивчення освітньої компоненти застосовуються такі форми навчання:

- для засвоєння теоретичного матеріалу передбачено лекції з їх технічним супроводом;
- для закріплення теоретичного матеріалу, набуття практичних навиків щодо виконання досліджень передбачено практичні роботи із застосуванням сучасного програмного забезпечення і комп'ютерної техніки;
- для самостійного набуття і закріплення знань передбачених відповідними темами силабусу передбачено самостійну роботу здобувачів освіти;
- для отримання відповіді на конкретні запитання, пояснення певних теоретичних положень, практичного застосування передбачено консультації;
- для доопрацювання, поглиблення знань, виконання самостійної і наукової роботи передбачено ресурси кафедри менеджменту.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

мультимедіа-, проєкційна апаратура (проєктори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Вид занять	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Закономірності криз у розвитку та функціонуванні соціально-економічних систем.	6	Ситуаційні вправи. Практичне завдання.
Тема 2. Діагностика кризового стану підприємства.	8	Ситуаційні вправи. Практичне завдання.
Тема 3. Управління ризикозахищеністю підприємства.	8	Ситуаційні вправи. Практичне завдання.
Тема 4. Проведення організаційних змін як засіб подолання криз.	8	Практичне завдання.

Усього практичні заняття	30	
Змістовий модуль 2		
Тема 5. Зміст та функції антикризового управління.	8	Ситуаційні вправи. Практичне завдання.
Тема 6. Методи антикризового управління.	10	Ситуаційні вправи. Практичне завдання.
Тема 7. Роль стратегічного управління в антикризовому менеджменті.	6	Ситуаційні вправи. Практичне завдання.
Тема 8. Кризи в системі державного управління.	6	Практичне завдання.
Усього практичні заняття	30	
Усього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1 Модульний контроль №1	20	Тести
2.2 Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
РАЗОМ:	100	

Рекомендована література

Основна література:

1. Борзенко В.І. Антикризове управління: навчальний посібник / В.І. Борзенко – Х. : Видавництво Іванченка.І С., 2016. – 232 с.
2. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник / І.О. Кульчій. – Полтава : ПолтНТУ, 2016. – 120 с.
3. Антикризове управління: навч.-мет. посіб. для самостійної роботи / уклад. Птахіна О.М.; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, – Старобільськ : Видво ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2017. – 164с.
4. Мелеганіч Г. Антикризове управління: навчально-методичні рекомендації / Г. Мелеганіч; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2015. – 48 с.
5. Антикризовий менеджмент [текст]: навч. посіб. / Л.І. Скібіцька, В.В. Матвеев, В.І. Щелкунов, С.М.Подреза . – К. : Центр учбової літератури, 2014 . – 588с.
6. Антикризове управління підприємством: навч.-метод. посіб. для сам ост. вивч. дисц. / Т.Є. Пенкіна, З.Є. Шершньова, А.Є. Черпак, С.В. Оборська. – 2- ге вид. перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2014 .– 114 с.

Допоміжна література:

1. Кушнір Н. Б., Войтович Д. С. Особливості антикризового управління та економічної діагностики підприємства в сучасних умовах Ефективна економіка. 2016. № 5. Режим доступу до ресурсу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4954> [дата звернення 8.07.2023].
2. Єпіфанова І. Ю., Оранська Н. О. Сутність антикризового управління підприємства. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 2. С. 265 – 269.

3. Стешенко О. Д., Каленський О. В. Антикризове фінансове управління підприємством. Вісник економіки транспорту і промисловості. Вип. 54. 2016. С.362 – 367.

4. Бєлай С. В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика : монографія. Х. : Вид-во НАНГУ, 2015, 349 с.

5. Тарасевич В. М. Про орієнтири і напрями виходу з кризи. *Економіка України*, 2013, № 9, С. 4 – 17.

6. Шапуров О. О. Формування концепції антикризового управління на основі взаємодії системи латентних процесів та системи діагностики явних загроз. *Інвестицій: практика та досвід*. 2013, №23, С. 35 – 40.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Державний комітет статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

2. Європейський центральний банк. – Режим доступу: www.ecb.europa.eu.

3. Законодавство України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.

4. Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: www.icps.kiev.ua.

5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.

6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.

8. Світовий банк. – Режим доступу: www.worldbank.org.

9. Центр соціально-економічних досліджень. – Режим доступу: www.caseukraine.com.ua.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти при вивченні освітньої компоненти «Антикризовий менеджмент» мають можливість виконувати наукові дослідження індивідуальних тем, за узгодженням з викладачем, та висвітлювати їх на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, шляхом написання наукових тез та статей. За результатами виконання наукових досліджень студенти отримують додаткові бали.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Під час вивчення освітньої компоненти «Антикризовий менеджмент» формуються такі soft skills: здатність комунікувати, вміння працювати в команді, аналізувати сукупність документів, робити логічні висновки, правильно ставити запитання, обґрунтовувати свою думку та інші.

Дедлайни та перескладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3465>.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП»,

<https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>. Згідно цього документу також реалізується право здобувача на повторне вивчення освітньої компоненти чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті.

Здобувачі можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної освітньої компоненти та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, здобувачу знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Відпрацювати пропущені заняття здобувачі можуть шляхом самостійного вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань із відповідних тем. При цьому пропущене усне опитування або тестування можна відпрацювати на консультації.

Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів (опитування, тестування тощо).

Автор
Доцент КМПВ

Федір ШВЕЦЬ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1301 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00